

РЕЦЕНЗИЯ

От: проф. д-р. **ТАТЯНА ХУБЕНОВА-ДЕЛИСИВКОВА**, Институт за
икономически изследвания на БАН

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност ”доцент”, по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност ”Световно стопанство и МИО”, публикуван в Д.В., бр. 60 от 29.07.2022 г., съгласно решение на АС № 5/01.06.2022 г. с единствен кандидат за участие в конкурс гл. ас. д-р **Моника Моралийска- Иванова**
Основание за рецензията: заповед №2394/28.09.2022г. на Зам. Ректора по НИД на УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за заемане на академичната длъжност “доцент“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност ”Световно стопанство и МИО”, за нуждите на катедра “МИО и бизнес“ на УНСС с решение на Катедрения съвет (Протокол №399/13.09.2022г.) и Решение на ФС на Факултет на УНСС „Международна икономика и политика“ (Протокол № 1/21.09.2022 г.) при УНСС на основание чл.25 от ЗРАСРБ и чл.35 от Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в УНСС и Заповед №2394/28.09.2022г. на Зам. Ректора на УНСС.

Участвам в състава на Научното жури по конкурса съгласно Заповед. №2394/28.09.2022г. на зам. Ректора по НИД на УНСС доц. д-р М. Мусов.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

Гл. ас. д-р е единствен и достоен кандидат за обявения конкурс с общ трудов стаж от над 17 години, от които в УНСС са над 10 години към началото на 2021. В 2004 г. тя завършва бакалавърска степен "Международни икономически отношения" в УНСС, а в 2005 г. магистърската степен по специалността „МИО“. Защитава докторска дисертация в 2011 г. на тема: “Икономически ефекти от либерализацията на единния европейски пазар на електронни съобщения“. Професионалната си биография като асистент тя започва от февруари 2012 г. и понастоящем е главен асистент в катедра “МИО и бизнес”. Натрупаният професионален и организационен опит на различни длъжности в институции и в бизнес структури като консултант и оценител по европейски програми е важна черта на научно-приложната квалификация на д-р Моралийска, което е по същество много полезно за преподавателската ѝ и научноизследователска дейност. Притежава доказани организационни умения за ръководство и администрация на хора. Има натрупан опит за консултиране и проектна дейност, като с участието си в редица проекти на катедрата и на УНСС като цяло доказва способности за работа в екип, мотивация и дисциплинираност за постигането на конкретни резултати. Членува в национални научни организации като СИБ и Българската асоциация за европейски изследвания. Член и председател е на Управителен съвет на сдружение с нестопанска цел „Дигитален Хъб България“ и активно участва в провеждани научни мероприятия у нас и в чужбина. Академичната си кариера гл.

ас. д-р Моралийска-Иванова последователно реализира изцяло в УНСС и заслужено си завоюва престижа на университетски преподавател и изследовател с авторитет в областта на международните икономически отношения и европейската интеграция.

Гл. ас. д-р М. Моралийска участва активно с преподавателската си и научно-изследователска дейност в програмите за обучение на бакалаври и магистри и допринася със своята работа за развитие на международното сътрудничество на УНСС и на катедра „МИО и бизнес“ и за участието на УНСС в научноизследователската дейност на УНСС.

За участие в конкурса считам, че трябва да бъдат взети под внимание всички публикации, представени от д-р Моралийска като публикации и трудове, публикувани след присъждането на научното звание „гл. асистент“ и неповтарящи публикациите, представени за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

3.Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

В съответствие с чл.26 на ЗРАСРБ и на Правилника за приложението му на основание на представените от кандидата в конкурса данни в картата за изпълнение на количествените изисквания трябва да се отбележи наличието на постигнатото съответствие с количествените изисквания както следва:

1/ за изискванията от Група А / 50 т./ и Група В/100 т./ гл. ас. д-р Моника Моралийска напълно удовлетворява националните изисквания.

2/ за изискванията от Група Г при минимален изискуем праг от 200 т. гл. ас. д-р М. Моралийска е постигнала 455 т. Представени са: 1 монография, като самостоятелна публикация, различна от основната монография, която е хабилитационен труд, 1 монография, която е публикация на защитената дисертация, 2 бр. статии, публикувани в научни издания, включително в реферирани и индексирани публикации в световно известни бази данни с научна информация, 20 статии (от тях 2 са в съавторство), публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни толове, 1 студия в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни толове, 2 участия с глави в колективни монографии, 4 доклада, публикувани в сборници на национални и международни конференции, участие в 3 научни проекта (2 национални и 1 международен)

3/за изискванията от Група Д при минимален праг от 50т. гл. ас. д-р Моралийска е постигнала общо 280 т. Тя има доклади, публикувани в сборници от научни конференции, проведени в чужбина или в България, организирани от международни научни или професионални организации. Тя има 11 цитирания на нейни трудове в Scopus и в Webscience.

От равносметката е видно, че според отчетените убедително и достоверно от гл. ас. д-р Моралийска количествени показатели по всички групи от изисквания от (А + В + Г + Д) са постигнати положителни резултати с оценка от т. 590 при изискуем праг от 400 т.

В равносметка за критериите от групи: Ж+З+И+К са постигнати също високи резултатите от 640 т при изискуем праг от 220 т. Само хорариумът възлиза на 110.5 т. с общо 680 часа лекции (540 часа на български език и 140 часа на английски език) и общо 2051 часа упражнения (1846 часа на български език и 205 часа на английски език). Има 4 доклада, публикувани в сборници от научни конференции, проведени в чужбина и в България, организирани от международни научни или професионални организации.

В заключение, представените постижения на гл. ас д-р Моралийска свидетелстват за високи резултати от всички групи общо /раздели I+II/ от 1852 т., което значително превишение на задължителния изискуем минимум от 720 т.

3.2. изпълнение на качествените изисквания

Картата за изпълнение на качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ е попълнена коректно от гл. ас. д-р Моралийска-Иванова и дава ясна обосновка на постигнатото съответствие с изискуемите критерии. Кандидатът има значителни приноси за развитието на изследователското и образователно научно направление европейска интеграция, конкретно в областта на международната икономика и международния бизнес. С цялостната си преподавателска и изследователска дейност в УНСС тя допринася за научното израстване на бакалаври и магистри и за утвърждаване на специалността като член на катедра „МИО и бизнес“.

- Потвърждавам, че по представената документация Становището на Съвета по хабилитация на УНСС е изцяло положително.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Оценката на преподавателската дейност на гл. ас. д-р М. Моралийска е безспорно висока на базата на няколко конкретни основания, които обективно отразяват в количествено и качествено отношение кариерното му развитие и подготвеността му за заемане на академичната длъжност „доцент“, в т.ч. както следва:

На първо място безспорно значение има реализираният хорариум на гл. ас. д-р М. Моралийска за лекции и упражнения от университетски курсове за бакалавърски програми по следните учебни дисциплини, в т.ч. „Международен мениджмънт“ („Бизнес комуникации“), „Европейска икономика“ (Европейска администрация), „Международни икономически отношения“ („Европейска интеграция“), „Международни стандарти за системи за управление“.

В периода от учебната 2011/2012г. г. до учебна година 2021/2022г. са отчетени 1756 упражнения и 539 лекции. За това коректно е представена е Служебна бележка от служба „Учебна документация, отчетност и контрол“ на УНСС.

На второ място, положително е, че гл.ас.д-р М. Моралийска има публикувано университетско учебно помагало по дисциплината „Търговска политика на ЕС“ /вж. Моралийска, М.(2022), „Търговски отношения на ЕС с Азия. Учебно помагало“, ИК-УНСС, 2022 г., общ обем 218 страници, ISBN: 978-619-232-232-2/. То е безспорно актуално с интерпретацията на проблемите на търговските отношения на ЕС в условията на реструктуриране на глобалната конкуренция с азиатския регион като най-динамично

развиващ се в света на съвременния етап.

Положително е, че в учебното помагало се поставя фокус върху анализа на съвременния механизъм и инструментариум на търговските отношения със страните от Азия. Отделеното място в отделна глава на интеграцията на страните от Азия допринася за актуалната познавателна стойност на анализа. Контекста на процеса на нарастващата роля на

финансовия анализ. Както структурата на изложението, така и съдържателността на анализа на основни понятия, категории, показатели и методически подходи за тяхната оценка за дейността на фирмата са представени в логическа взаимосвързаност и аналитичност, което е безспорно постижение на автора. *На трето място*, гл. ас. д-р М. Моралийска е автор над 24 научни публикации и изследвания по европейска политическа, икономическа и социална интеграция, които с актуалната интерпретация на теми на европейските политики и управление могат да са полезни и в учебно-преподавателския контекст. Към тях се отнасят публикациите на кандидата по проблеми на институционалната и политическа еволюция на ролята на Европейския парламент, присъединяването на страните от Югоизточна Европа към ЕС, Европейският социална политика на сближаване и др.

На четвърто място, положително е, че в учебно-образователен план научно достойнство на гл. ас. д-р М. Моралийска е участието ѝ като автор и съавтор на публикации, свързани с изпълнението на над 10 образователни и научноизследователски проекти. Коректно в документацията за конкурса е представена информация за разнообразието на темите, с които тя участва в различни проекти от 2012г. като в попълването на картата за количествените показатели е отразила само 10 проекта. Сред тях голямо място заемат и проблеми на развитие на международното и европейско сътрудничество, социалната политика и др. и разработването на конкретни стратегически подходи в тази област.

В заключение, безспорно значимият академичен принос на гл. ас. д-р М. Моралийска с разработените лекционни курсове и учебна и научна литература, в които публикации тя е автор потвърждава високата степен на научната ѝ компетентност, преподавателски опит и специализация по МИО и европейска интеграция за заемане на академичната длъжност „доцент“.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

От гледна точка на цялостната оценка на трудовете на гл. ас. д-р М. Моралийска могат да се очертаят следните основни научни достойнства на изследванията ѝ в следните направления:

На първо място, научните публикации на кандидата допринасят за обогатяването на икономическата ни литература с разкриването на теоретико-методологичните основи и концептуални постановки за *европейските политика с акценти върху търговска политика, социална политика и институционално изграждане на сътрудничеството в рамките на ЕС и с трети страни. Специалното внимание към проблемите на Европейския стълб на социалните права като инструмент за социално сближаване в ЕС и участието на България и анализа на търговските отношения на основа на политиката на ЕС в Азия има актуално значение. Проблематиката на публикациите е логически и систематично обвързана с избора на анализ на европейската интеграция, в който специализира гл. ас. д-р М. Моралийска-Иванова.*

На второ място, научните публикации на кандидата, посветени на проблемите на европейската интеграция на България към ЕС заемат самостоятелно място в творческите изяви и имат важно значение в изследователски и учебно-преподавателски аспект с актуалността си на отразяване на проблеми на европейската икономическа интеграция и МИО на България. Две монографии на гл. ас. д-р М. Моралийска заслужават внимание: 1)

Монографията “България в регионалното икономическо сътрудничество в Югоизточна Европа - преди и след присъединяването към Европейския съюз“. Издателство „Авангард-прима“, 2015 г., ISBN 978-619-160-523-1 м и 2) и хабилитационният труд на тема: „Европейският стълб на социалните права като инструмент за социално сближаване в Съюза и постигане на догонващо икономическо развитие на България“. Издателски комплекс – УНСС, 2021 г., ISBN 978-619-232-521-3.

На трето място, важен научен резултат е вниманието към нови теми в избраното направление „Световно стопанство и международна икономика“ в изследователската дейност на кандидата в настоящия конкурс , които могат да се посочат в представените над 24 публикации, посветени на актуални аспекти на европейската интеграция в конкретни области и политики на основа на сравнителен икономически анализ и отлично познаване на интеграционните механизми и политики на ЕС .и др. Освен социалната проблематика и политиката на доходите в ЕС заслужават внимание и други теми като социални и регулаторни предизвикателства пред трудовите дигитални платформи, социалните права в ЕС, темата за изкуствени интелект и др.

6. Оценка на хабилитационния труд: научни и/или научно-приложни резултати

Хабилитационният труд на гл. ас. д-р Моника Моралийска е посветен на актуалните проблеми на социалните права в ЕС като инструмент за сближаване между страните- членки и част от социалната политика на ЕС (вж. Монографията: “„Европейският стълб на социалните права като инструмент за социално сближаване в Съюза и постигане на догонващо икономическо развитие на България“. Издателски комплекс – УНСС, 2021 г., ISBN 978-619-232-521-3.

Актуалността на темата за социалните права в ЕС в направеното изследване се основава на вярното отразяване на два нови подхода в интеграцията в ЕС с въвеждането на новия Европейски стълб: 1/ признаването на общностната позитивна интеграция с въвеждане на по-добра защита на социалните права и 2/ значителният напредък в подобряването на синергията на различните видове политики на общностно и на национално равнище за страните-членки, в т.ч. и България.

Формулирани са ясно целта и предмета на изследването във връзка с анализа на предпоставките и възможностите за подобряване на подходи и политики на европейско равнище за социалните права. Проучен е широк обхват от научна литература по темата и е показана научна добросъвестност с ползването на официални информационни източници и интеграционни институции на ЕС.

Основната теза е доказана на основа на съдържателния анализ на социално сближаване в ЕС чрез набор от политики и инструменти. Това позволява убедително да се изведат разработените конкретни изследователски цели и подцели, за подобряване на социалните права и обобщаване на конкретни решения, намерили интерпретация във всяка от трите глави и в заключението.

На основа на институционалния историзъм ясно се разкрива проблематиката на кризата на Европейския социален модел и се обосновава въвеждането на европейския социален стълб. Методологията и инструментариума на изследването се отличават с позитивната оценка на ролята на напредъка в интеграцията чрез въвеждането на ЕССП.

Хабилитационният труд е добросъвестно и цялостно разработено изследване, което отразява обективно важната за съвременното ни развитие тема за социалното сближаване в ЕС и социалните права в европейски контекст.

Научните резултати и достойнства на представения труд могат да се обобщят както следва: Актуалността на темата за социалните права в ЕС в направеното изследване се основава на вярното отразяване на два нови подхода в интеграцията в ЕС с въвеждането на новия Европейски стълб: 1/ признаването на общностната позитивна интеграция с въвеждане на по-добра защита на социалните права и 2/ значителният напредък в подобряването на синергията на различните видове политики на общностно и на национално равнище за страните-членки, в т.ч. и България.

Формулирани са ясно целта и предмета на изследването във връзка с анализа на предпоставките и възможностите за подобряване на подходи и политики на европейско равнище за социалните права. Проучен е широк обхват от научна литература по темата и е показана научна добросъвестност с ползването на официални информационни източници и интеграционни институции на ЕС.

Основната теза е доказана на основа на съдържателния анализ на социално сближаване в ЕС чрез набор от политики и инструменти. Това позволява убедително да се изведат разработените конкретни изследователски цели и подцели, за подобряване на социалните права и обобщаване на конкретни решения, намерили интерпретация във всяка от трите глави и в заключението.

На основа на институционалния историзъм ясно се разкрива проблематиката на кризата на Европейския социален модел и се обосновава въвеждането на европейския социален стълб. Методологията и инструментариума на изследването се отличават с позитивната оценка на ролята на напредъка в интеграцията чрез въвеждането на ЕССП.

Основните научни резултати свидетелстват за овладенията от автора на изследването фундаментални теоретико-методологически подходи към анализа на интеграцията в ЕС.

7. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Научните приноси на изследователската и публикационна дейност на гл. ас. М. Моралийска могат да се представят в следните 3 групи направления:

1) Европейската интеграция в социалната област и изводите и поуците за сближаването на България с ЕС в социалната област

По тази проблематика най-голямо достойнство е хабилитационният труд монографичен труд "Европейският стълб на социалните права като инструмент за социално сближаване в Съюза и постигане на догонващо икономическо развитие на България", както и в няколко студии, статии и доклади на конференции и семинари по актуални аспекти на политиката на доходите, социалните права, неравенствата и европейската интеграция за борбата с бедността.

2) специфика на развитието на търговската политика на ЕС и отношенията със страните от Азия

Учебното помагало „Търговски отношения на Европейския съюз с Азия“ и статиите, публикувани в научни издания са показателни за практическо-приложната стойност на изследванията и с новото знание и практическия инструментариум за прилагането му в учебно-образователния процес.

3) сравнителен анализ на процесите на европейска интеграция в Югоизточна Европа с оглед на оценка на ефектите на присъединяването на България към ЕС и разширяването на Съюза

Монографията „България в регионалното икономическо сътрудничество в Югоизточна Европа“ съдържа убедителен анализ на състоянието и възможностите за развитие на сътрудничеството в икономическата сфера между България и шестте страни от Западните Балкани, както и конкретни препоръки за засилване на икономическите и търговските връзки в региона.

Научните приноси на изследователската дейност на д-р М. Моралийска включват:

На първо място, обогатяването на научното познание за социалната политика на ЕС (нейната същност, развитие, елементи, постижения и предизвикателства), изследване на европейския социален модел, анализ на основните социални проблеми в ЕС (бедност и доходно неравенство), факторите за тяхното съществуване и показателите за тяхното измерване. Разкрита е спецификата на Европейския социален модел и неговата криза и са идентифицирани основни социални предизвикателства чрез анализа на бедността и социалното неравенство за устойчивото доходно неравенство в страните от ЕС.

Обобщени са основни насоки и препоръки за догонващо развитие на България;. Прави се оценка на очакваното въздействие на ЕССП върху България на примера на две негови ключови инициативи - Директивата за баланса професионален-личен живот и Директивата за минималните заплати

На второ място, научни достойнства има съдържателния анализ на търговската политика на ЕС на съвременния етап по отношение на страните от Азия. Има принос с ново знание за промените в общата търговска политика на ЕС и ролята на регионалната интеграция в Азия в процесите на глобалната конкуренция .

Формулирането на практически задачи за студентите в това направление и свързаните общата търговска политика на ЕС дисциплини успешно постига целта да разкрие като предизвикателство за ЕС и страните-членки отношенията с Азия и реактивността на най-бързо развиващия се регион в света.

На трето място, в контекста на предстоящото разширяване на ЕС има научен принос актуалният анализ на състоянието и възможностите за развитие на сътрудничеството в икономическата сфера между България и шестте страни от Западните Балкани, както и конкретни препоръки за засилване на икономическите и търговските връзки в региона. Познавателно-приложна стойност имат изводите и препоръките за по-нататъшното развитие на икономическото сътрудничество в региона на ЮИЕ и са представени добри практики и форми на трансгранично сътрудничество в други субрегиони в ЕС.

8. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки по представените резултати от научноизследователския проект под ръководството на гл. ас д-р М. Моралийска, но в интерес на бъдещата ѝ работа могат да се направят някои обобщения и препоръки.

На първо място, силно достойнство на натрупания професионален опит на гл. ас. д-р М. Моралийска е съчетаването на научната ѝ подготовка с експертната експертиза. Това съчетание може да даде и по-голяма свобода при избора на теми за изследване и анализ с теоретико-методологическо значение. Социалната проблематика ще продължи да има важно значение и това открива нови перспективи и за д-р М. Моралийска като изследовател.

На второ място, Препоръчвам да се обърне внимание на оценката на начина на участието на страната ни в интеграционния процес и въздействието на националните стратегически програми и други документи за постигане на сближаването с ЕС. Това ще позволи на д-р М. Моралийска да бъде по-критична при оценките за постигането на транспониране на изискванията на ЕС в нашата страна и подобряване на поведението на страната ни по отношение на участието ѝ в европейската интеграция.

8. Заключение

На основа на аналитичния преглед на трудовете и цялостната преподавателска, научно-изследователска, практическа и обществена дейност на гл. ас. д-р Моника Моралийска-Иванова считам, че тя притежава качествата и достойнствата на високопрофесионален университетски преподавател.

С цялостната си професионална посветеност и практически опит тя утвърждава съвременните насоки на развитие на учебно-образователния процес по МИО и има съществени научни приноси за анализа и преосмислянето на актуалните тенденции в развитието на европейската икономическа и социална интеграция. Гл. ас. д-р Моника Моралийска-Иванова отговаря напълно на изискванията да заеме академичната длъжност „доцент“, предвид на цялостните ѝ приноси към учебно-преподавателската и научно-приложна и изследователска дейност на катедра „МИО и бизнес“ на УНСС. Считам, че са налице безспорни основания да препоръчам на уважаемото Научно жури уверено и единодушно да присъдим на гл. ас. д-р академичната длъжност „доцент“ по

професионално направление 3.8. Икономика научна специалност „Световно стопанство и МИО“.

Подпис:

София , 11.11.2022 г.

/Проф. д-р Татяна Хубенова/

1. Information about the procedure

The competition has been announced for the academic position "associate professor" in professional direction 3.8. Economics, scientific specialty "World Economy and International Economics", for the needs of the Department of "International economic relations and Business" of the University for National and World Economy (UNWE) with the decision of the Departmental Council (Protocol No. 399/13.09.2022) and the Decision of the Faculty council of the Faculty of International Economy and Politics (Protocol No. 1/21.09.2022) at the UNWE on the basis of Art. 25 of the Law for the academic staff development of Republic of Bulgaria and Art. 35 of the Regulations for the organization and holding of competitions for the acquisition of scientific degrees and for the occupation of academic positions in the UNWE and Order No. 2394/28.09.2022 of the Deputy Rector of UNSS.

I participate in the composition of the Scientific Jury for the competition according to the Order. No. 2394/28.09.2022 of the Deputy Rector for Research and Development of the UNWE Assoc. Dr. M. Musov.

2. Brief information about the candidates in the competition

Chief Assistant Dr. M. Moralijska-Ivanova is the only and worthy candidate for the announced competition with a total work experience of over 17 years, of which over 10 years at UNWE starting since the beginning of 2012. In 2004. she graduated with a bachelor's degree in "International Economic Relations" at UNWE, and in 2005 with a master's degree in the specialty "International Economics ". She has defended her PhD in 2011 on the topic: "Economic effects of the liberalization of the single European electronic communications market'. She started her professional biography as an assistant in February 2012. and is currently Chief assistant at the "International Economics and Business" department. The accumulated professional and organizational experience in various positions in institutions and in business structures as a consultant and evaluator for European programs is an important feature of the scientific and applied

qualification of Dr. M. Moravjyska, which is essentially very useful for her teaching and research activities. She possesses proven organizational skills for leadership and administration of people and co-operates with her colleagues in activities of the Department. She has accumulated experience in consulting and project development and with her participation in a number of projects of the department and of the UNWE in general, she proves her ability to work in a team, motivation and discipline to achieve specific results. She is a member of national scientific organizations such as Union of economists in Bulgaria and the Bulgarian Association for European Studies. She is a member and chairman of the Management Board of the non-profit association "Digital Hub Bulgaria" and actively participates in scientific events at home and abroad. M. Moralijska-Ivanova, PhD, consistently realized her academic career entirely at UNWE and deservedly won the prestige of a university teacher and researcher with authority in the field of international economic relations and European integration. The documents applied are correctly filled out by Dr. M. Moravjyska-Ivanova and provide a clear justification of the achieved compliance with the required criteria.

The candidate has made significant contributions to the development of the research and education on the area of European integration, specifically in the field of international economy and international business. With her overall teaching and research activity at UNWE, she contributes to the scientific growth of bachelor's and master's degrees for the establishment of the specialty as a member of the "MIE and Business" department. • I confirm that, based on the submitted documentation, the Opinion of the UNWE Habilitation Council is entirely positive.

M. Moravjyska-Ivanova, Senior Assistant Professor M. Moralijska-Ivanova, consistently realized her academic career entirely at UNWE and has deservedly won the prestige of a university teacher and researcher with high competences in the field of international economic relations and European integration.

Dr. M. Moralijska actively participates with her teaching and research activities in the bachelor's and master's training programs and contributes with her work to the development of the international cooperation of the UNWE and the Department of "International Economics and Business" and to the participation of the UNWE in the scientific research activity and the international exchange of the UNWE.

For participation in the present procedure, I believe that all publications presented by Assistant Professor Dr. M. Moralijska should be taken into account as publications and works published after the her reward of the scientific title "Assistant Professor" and not repeating the publications presented for acquiring the educational and scientific degree "doctor".

Member and Chairman of the Management Board of the non-profit association "Digital Hub Bulgaria".

3. Implementation of the requirements for borrowing on the academic Position

3.1. Execution on the quantitative requirements

In accordance with Art. 26 of the ZRASRB and the Regulations for its application on the basis of the data submitted by the candidate in the competition in the performance card of the quantitative requirements, the existence of the achieved compliance with the quantitative requirements should be noted as follows:

1/ for the requirements from Group A / 50 items/ and Group B/ 100 items/ main . M.Moravijška , Ph.D., Ph.D. , fully meets the national requirements.

2/ for the requirements from Group D, with a minimum required threshold of 200 points, the head assistant, PhD, the head assistant, PhD M. Moravijška achieved 455 points . The following are presented: 1 monograph, as an independent publication , different from the main monograph, which is a habilitation thesis, 1 monograph, which is a publication of the defended dissertation, 2 nos . articles published in scientific publications, including in refereed and indexed publications in world-renowned databases of scientific information, 20 articles (of which 2 are co-authors) published in non- refereed peer-reviewed journals or published in edited collective volumes, 1 studies in non- refereed journals with scientific review or in edited collective volumes, 2 participations with chapters in collective monographs, 4 reports published in proceedings of national and international conferences, participation in 3 scientific projects (2 national and 1 international)

3/for the requirements of Group D with a minimum threshold of 50t. M.Moravijška , head assistant, Ph.D. , achieved a total of 280 points . She has published reports in collections from scientific conferences held abroad or in Bulgaria , organized from international scientific or professional organizations She has 11 citations of her publications in Scopus and in Web of science.

It is clear from the documentation applied that according to the convincingly and reliably high values of the reported quantitative indicators of all groups of requirements from (A + B + D + D) positive results were achieved with a score of 590 points with a required threshold of 400 points.

In the balance for the criteria of groups: F+Z+I+K , high results of 640points were also achieved as compared with a required threshold of 220 points. Only the horarium amounts to 110.5 points with a total of 680 hours of lectures (540 hours in Bulgarian language and 140 hours in English language) and a total of 2051 hours of exercises (1846 hours in Bulgarian language and 205 hours in English language). There are 4 Reports published in collections _ from scientific conferences held abroad and in Bulgaria , organized from international scientific or professional organizations .

In conclusion, the presented achievements of Dr. M. Moraliyska , PhD, MD , PhD, testify to high results from all groups in total /sections I+II/ of 1852, which is a significant excess of the mandatory required minimum of 720.

3.2. fulfillment of quality requirements

The documented review for the fulfillment of the quality requirements for occupying the academic position "associate professor " was correctly presented by dr. M. Moralijska- Ivanova and gives a clear justification of the achieved compliance with the required criteria. The candidate has made significant contributions to the development of the research and educational scientific area of the study of European integration, specifically in the field of international economy and international business. With her overall teaching and research activity at UNWE, she contributes to the scientific growth of bachelor's and master 's degrees for the establishment of the specialty as a member of the "International economics and Business" department.

- I confirm that according to the presented documentation that the opinion on the council by habilitation of the UNWE is entirely positive based on adequate evaluation of the work done.

4. Assessment on teaching and learning activity

The assessment of the teaching activity of the Chief assistant professor M.Moraliyska is undoubtedly very good based on several specific grounds, which objectively reflect in quantitative and qualitative terms her career development and readiness to occupy the academic position "associate professor" position, including, as follows:

In the first place, indisputably appreciation deserves the fact that. the realized horarium of M.Moraliyska is good enough with the regular lectures and exercises from university courses for undergraduate and master programs by the following educational disciplines, including "International management ", ("Business communications "), " European economy " (European administration), " International economic relations " " European integration ") and " International standards for systems for management " .

In the period of the academic year 2011/2012. until academic year 2021/2022. 1756 exercises and 539 lectures were recorded. For this, an Official Note from the "Educational Documentation, Accountability and Control" service of the US has been correctly presented .*In the second place* , it is positive that M.Moralyjska has published a university educational aid on the discipline "Trade policy of the EU " / see M.Moraliiska , chief assistant professor, Ph.D (2022)

"Commercial relations of the EU with Asia . Educational book " , IC-UNWE, 2022, general volume 218 pages , ISBN: 978-619-232-232-2 /. It is indisputable up-to-date with the interpretation of the problems of the trade relations of the EU in the conditions of restructuring of the global competition with the Asian region as the most dynamically developing in the world at the modern stage.

It is positive that in the study aid everything place focus on the analysis on the modern one mechanism and instrumentarium on the commercial ones relations with the parties from Asia The due attention paid to the analysis of new development trends in a separate Chapter on the regional integration in Asia is indicative for the quality of the study undertaken by Dr.M.Moraliyska. The structure of the problems discussed in the book as well as the contents of the analysis as interpreting concepts, categories, indicators and methodological approaches for the assessment of the EU trade policy are presented in logical interconnectedness and analyticity, which is indisputable achievement on the author .

On third place , Dr. M. Moraliyska is the author of more than 23 articles and studies on European political, economic and social integration, which with the current interpretation of topics of European policies and governance of the integration can be useful in the educational and teaching context. These include the candidate's publications on issues of the institutional and political evolution of the role of the European Parliament, the accession of the countries of South-Eastern Europe to the EU, the European Social Cohesion Policy, European pillar of social rights etc.

Fourthly , it is positive that, in terms of educational and research goals, the scientific merit of Dr.M.Moraliyska is her participation as an author and co-author of publications related to the implementation of 3 educational and research projects. Information about the variety of topics which she researched and reported participated in various events and conferences since 2012 is correctly presented in the documentation for the present competition. Among the problems discussed and revealed are issues of the blurring of international and European

cooperation, social policy, income policies etc. The issues of the future of the EU integration have also occupied a large place. In the research undertaken by Dr.M.Moraliyska.

In conclusion, undoubtedly the significant academic contribution on Ch. Assistant Professor M.Moraliyska with the developed lecture courses and educational and scientific literature in which she is the author of publications confirms the high level of her scientific competences, teaching experience and specialization in the field of International Economics and European integration

5. Short characteristics of presented scientific works / publications

From point of view point on the overall assessment on the works on ch. assistant .Dr. M. Moraliyska the following basic scientific merits of her research in the following areas:

At first, scientific publications of the candidate contribute to the enrichment of economic literature by revealing the theoretical-methodological foundations and conceptual frameworks *for European policies with emphasis on EU trade policy, social policy and institutional building of cooperation within the EU and with third countries. The special attention to the problems of the European Pillar of Social Rights as an instrument for social cohesion in the EU and the participation of Bulgaria and analysis of trade relations based on the EU policy in Asia is of current importance. The issues discussed are logically and systematically linked to the choice of analysis of the European integration, in which the chief assistant professor M.Moraliyska -Ivanova specializes* . The habilitation monography is a profound and comprehensively developed study that objectively reflects the topic of social cohesion with the EU and social rights in a European context, which is important for our modern development as regards social welfare, social and income policies.

In the second place , the scientific publications of the candidate, dedicated to the problems of the European integration of Bulgaria to the EU, occupy an independent place in her creative work and have an important importance with respect to the research, educational and teaching goals she has achieved so far as a university lecturer. The following publications may be pointed out reflecting problems the contemporary changes in the European economic integration and Bulgaria's EU accession . Two monographs by M.Moraviyska , deserve attention: 1) The monograph " Bulgaria in the regional economic cooperation in Southeast Europe - before and after the accession to European union " , " Avangard- prima " publishing house , 2015, ISBN 978-619-160-523-1; 2) The book " *Trade relations of the European Union with Asia* , " IC-UNWE, 2022, general volume 218 pages , ISBN: 978-619-232-232-2

Thirdly , an important scientific result is the attention to new topics in the selected direction "World economy and international economy" in the candidate's research activity in the current competition, which can be indicated in the presented over 24 publications dedicated to current aspects of European integration in specific areas and policies based on comparative economic analysis and excellent knowledge of EU integration mechanisms and policies, etc. In addition to social issues and income policy in the EU, other topics such as social and regulatory challenges to labor digital platforms, social rights in the EU, the topic of artificial intelligence, etc. deserve attention.

6. Evaluation of the habilitation work: scientific and/or scientific-applied results

The habilitation monography of Dr. Monika Moraliyska is dedicated to the current problems of social rights in the EU as a tool for rapprochement between the member states and part of the social policy of the EU. (see: "The European Pillar of Social Rights as an instrument for social cohesion in the Union and achieving catch-up economic development of Bulgaria". Publishing complex - UNSS, 2021, ISBN 978-619-232-521-3

The relevance of the subject of social rights in the EU in the research is based on the faithful reflection of two new approaches in the integration in the EU with the introduction of the new European pillar: 1/ the recognition of positive community integration with the introduction of better protection of social rights and 2 / the significant progress in improving the synergy of the different types of policies at the community and national level for the member countries, incl. and Bulgaria.

They are formulated clearly the purpose and subject of the research in relation to the analysis of the prerequisites and the possibilities for improving approaches and policies at the European level for social rights. A wide range of scientific literature on the topic is explored and scientific integrity is demonstrated using official information sources and EU integration institutions.

The main thesis is proven based on the substantive analysis of social cohesion in the EU through a range of policies and instruments. This allows convincing to present the specific research objectives and sub-objectives developed, for the improvement of social rights and to summarize specific solutions that have found interpretation in each of the three chapters and in the conclusion.

On the basis of institutional historicism, the problem of the crisis of the European social model is faithfully revealed and the introduction of the European social pillar is justified. The methodology and tools of the study are distinguished by the positive assessment of the role of progress in integration through the introduction of the ECSC.

The results and merits of the presented work can be summarized as follows:

The relevance of the subject of social rights in the EU in the research is based on the faithful reflection of two new approaches in the integration in the EU with the introduction of the new European pillar: 1/ the recognition of positive community integration with the introduction of better protection of social rights and 2 / the significant progress in improving the synergy of the different types of policies at the community and national level for the member countries, incl. and Bulgaria.

They are formulated clearly the purpose and subject of the research in relation to the analysis of the prerequisites and the possibilities for improving approaches and policies at the European level for social rights. A wide range of scientific literature on the topic is explored and scientific integrity is demonstrated using official information sources and EU integration institutions.

The main thesis is proven based on the substantive analysis of social cohesion in the EU through a range of policies and instruments. This allows convincing to present the specific

research objectives and sub-objectives developed, for the improvement of social rights and to summarize specific solutions that have found interpretation in each of the three chapters and in the conclusion.

On the basis of institutional historicism, the problem of the crisis of the European social model is faithfully revealed and the introduction of the European social pillar is justified. The methodology and tools of the study are distinguished by the positive assessment of the role of progress in integration through the introduction of the ECSC.

The main scientific results testify to the fundamental theoretical-methodological approaches to the analysis of EU integration mastered by the author of the study.

7. Evaluation of scientific and scientific-applied contributions

The scientific contributions of the research and publication activity of the assistant professor M. Moravijška can be presented in the following 3 groups of directions:

1) European integration in the social field and the conclusions and lessons for Bulgaria's cohesion with the EU in the social policies' field

On this issue, the greatest merit is the habilitation monographic work "The European pillar of social rights as an instrument for social cohesion in the Union and achieving catch-up economic development of Bulgaria", as well as in several studies, articles and reports at conferences and seminars on current aspects of income policy, social rights, inequalities and European integration in the fight against poverty.

2) specifics of the development of EU trade policy and relations with Asian countries

The book "Trade relations of the European Union with Asia" and the articles published in scientific publications are indicative of the practical-applied value of her research with the new knowledge and the practical tools for its application in the educational process.

3) comparative analysis of the processes of European integration in South-Eastern Europe with a view to assessing the effects of Bulgaria's accession to the EU and the enlargement of the Union

The monograph "Bulgaria in regional economic cooperation in South-East Europe" contains a convincing analysis of the state and opportunities for the development of cooperation in the economic sphere between Bulgaria and the six countries of the Western Balkans, as well as specific recommendations for strengthening economic and trade ties in the region.

The scientific contributions of Dr. M. Moravijška's research activity include:

First of all, the enrichment of scientific knowledge about the social policy of the EU (its essence, development, elements, achievements and challenges), research of the European

social model, analysis of the main social problems in the EU (poverty and income inequality), the factors of their existence and the indicators for their measurement. The specifics of the European social model and its crisis are revealed and main social challenges are identified through the analysis of poverty and social inequality for sustainable income inequality in the EU countries. Basic guidelines and recommendations for catch-up development of Bulgaria are summarized. An assessment of the expected impact of the ECSR on Bulgaria is made on the example of two of its key initiatives - the Work-Life Balance Directive and the Minimum Wages Directive

Secondly, the substantive analysis of the trade policy of the EU at the modern stage in relation to the countries of Asia has scientific merits. There is a contribution with new knowledge about changes in the common trade policy of the EU and the role of regional integration in Asia in the processes of global competition. The formulation of practical tasks for the students in this direction and the disciplines related to the common trade policy of the EU successfully achieves the goal of revealing as a challenge for the EU and the member states the relations with Asia and the reactivity of the fastest developing region in the world.

Thirdly, in the context of the upcoming enlargement of the EU, the current analysis of the state and opportunities for the development of cooperation in the economic sphere between Bulgaria and the six countries of the Western Balkans, as well as specific recommendations for strengthening economic and trade relations in the region, has a scientific contribution. The conclusions and recommendations for the further development of economic cooperation in the SEE region have cognitive and applied value, and good practices and forms of cross-border cooperation in other EU subregions are presented.

8. Critical notes and recommendations

I have no critical remarks on the presented results of the research project under the leadership of the head of the research project Dr. M.Moraliyska, but in the interest of her future work, some summaries and recommendations can be made.

First of all, strong dignity of the accumulated professional experience of Dr. M.Moraliyska, is the combination of her scientific training with expert expertise. This combination can also give greater freedom in choosing topics for research and analysis with theoretical- methodological significance. Social issues will continue to be important and this opens up new perspectives for Dr. M. Moraliyska as a researcher.

Secondly, I recommend paying attention to the assessment of the way our country participates in the integration process and the impact of national strategic programs and other documents to achieve social cohesion with the EU. This will allow Dr. M. Moraliyska to be more critical in her assessments of the achievement of the transposition of EU requirements in our country and improvement of our country's behavior regarding its participation in European integration.

8. Conclusion

On the basis of the analytical review of the works and the overall teaching, research, practical and public activities of Dr. Monika Moraliyska-Ivanova, I believe that she possesses the qualities and merits of a highly professional university teacher.

With her overall professional dedication and practical experience, she affirms the modern guidelines for the development of the educational process in International economics and business and has significant scientific contributions to the analysis and rethinking of current trends in the development of European economic and social integration. Dr. Monika Moraliyska-Ivanova, fully meets the requirements to hold the academic position of "associate professor", given her overall contributions to the teaching-teaching and scientific-applied and research activities of the Department of International Economics and Business of UNWE.

I believe that there are indisputable grounds for recommending to the respected Scientific Jury that we confidently and unanimously award the Chief Assistant. Dr. Monika Moraliyska-Ivanova the academic position "associate professor" by professional direction 3.8. Economics scientific specialty "World economy and MIT".

Signature:

Sofia, 11.11.2022

/Prof. Dr. Tatyana Houbenova /